

ferð í 1839 saman við amtmanninum Christian Pløyen/hm.)

Vi nød vort dampende Maaltid med megen Velbehag, og da så Louise bragt Kaffen, var Nydelsen fuldkommen. Dr. Rae, der aldrig havde kjendt anden Kaffe end den Drik, Englænderne præsentere under dett Navn, kunde slet ikke komme sig af den Forundring over at finde en saadan Gudedrik hos en færøisk Bonde.

.... Hvor kan man andet end holde af en saa god, sund Natur, en saa opvakt Fjeldboer, en saa kjæk Søgut! Hans hele Væsen tiltaler, og hans hurtige Fatteevne gjør hans Omgang behagelig. En af vore Ledsagere, en jævn Bondeknøs, Jacob Jacobsen, 23 aar gammel, interesserede sig saa meget for vort Bjergbarometer, at han ikke hvilede, førend han havde forstaaet Meningen med det; han følte desuden Trang til at lære det fremmede Tungemaal, han hørte os tale, hvis Aarsag Dr. Mae forærede ham en engelsk Bog for Begyndere, den jeg er overbevidst om, at han nu kjender udenad, og at han vil kunne klare sig, naar han igjen kommer sammen med Engelskmænd. (Hann varð kallaður Jákup á Kamarinum/hm.) Færingen besidder en udviklet, selvstændig Karakter og et frit, aabent Blik paa Livet. I Omgang er han beleven som kun faa Bønder i Verden, og man kan have megen Glæde af hans Omgang. I Faren er han en brav Kamerat og seer Døden roligt under Øie, hvortil han vænnes paa den farlige Fuglefangst paa Fjeldene, der aarlig kræver Menneskeoffere, saavelsom paa Søen i sin Robaad, den han haandterer med en i Sandhed beundringsværdig Færdighed og Ro.

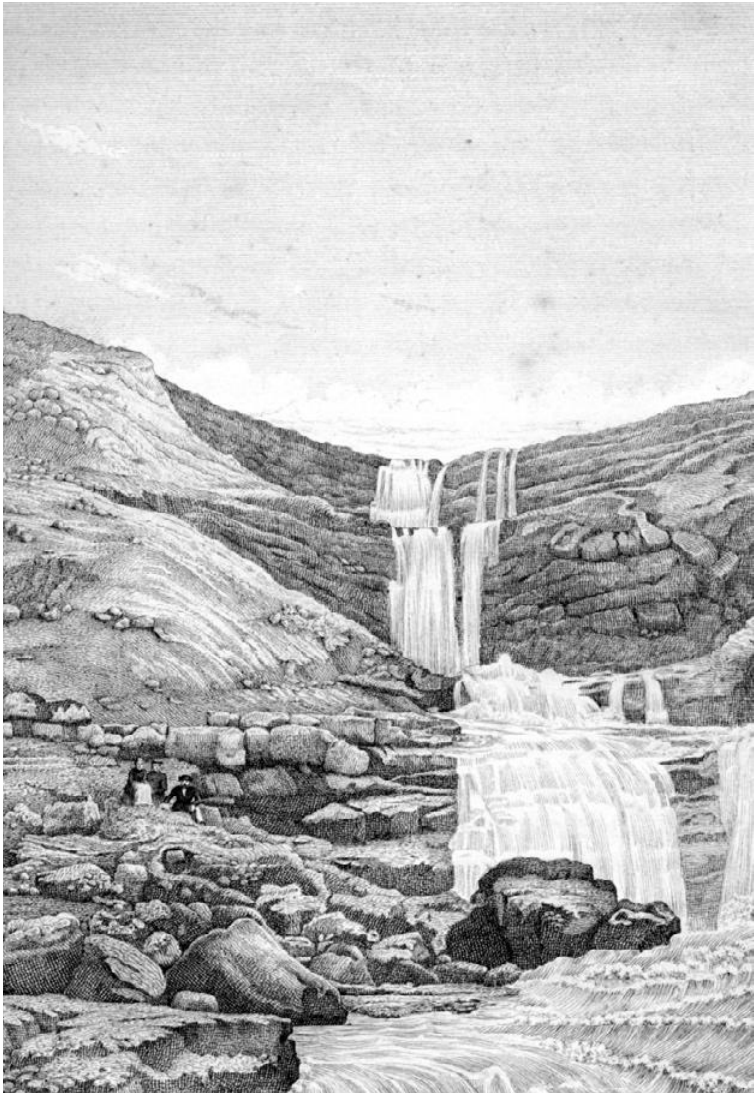
Dertil er Færingen nøjsom og, hvad der er bedre, han føler sig lykkelig i sine ringe Kaar og elsker sit magre Fjelhjem og sine Sunde fremfor nogen Plet paa Jorden.

Den næste Morgen vare vi tidligt paa Benene. Shaffner skulde med vor ene Ledsager følge Kollefjords Dalstrøg, for i et nogle Timers March fra Øre-Enge beliggende Huus at afvente Rae´s og min Ankomst med vor Ledsager. Vi agtede først at bestige det vestlig for Øre-Enge liggende Skarling-Fjeld, det højeste punkt paa Strømmø.

(....) Kl. 10 Formiddag naaede vi Fjeldets

top og havde netop fuldent Maalingen og et øjeblik nydt den pragtfulde Udsigt, da en tyk, tung Taage omspandt os. Vi vare let sommerklædte og meget varme efter den besværlige Opstigning, hvisaarsag vi følte Luften lidt klam. Maalingen viste Skælingsfjelds Højde ganske overensstemmende med vor lærde Landsmand, Konferentsraad Forchhammers Maaling, nemlig 2431 Fod (2506 engelske Fod) over Havets Overflade. (...)

Da dette Fjeld sjældent bliver besteget, fulgte vi den i Fjeldlandet sædvanlige Skik at yde vort Bidrag til den begyndte Varde, ved at lægge en Sten paa denne for hver Person, hvortil vi endvidere føjede en lille tilproppet Flaske, hvori Datum og vore berømmelige Navne, til Efterretning for Efterkommere. Men snart efter begyndte det at blive mindre behageligt deroppe. En stærk Storm rejste sig i et Nu. Den hvirvlede rigtignok Taagen bort, men sendt i dens sted et forrygende Sneefog, at vi i et Øjeblik, istedetfor sommer, vare aldeles vinterklædte. Vi begyndte at fornemme nogle Kuldegysninger, ja jeg maa endog bekjende, at mit endnu tropiske Blod forekom mig at stivne, og Tænderne begyndte en Koncert, der efter saa lang Fraværelse fra Norden forekom mig som noget, jeg dunkelt erindrede fra tidligere Dage. (Hann hevði veriði í tropiskum varma í fleiri ár/hm.) Vi skrev d. 5. August. For atter at gaee os varme paabegyndte vi vor nedstigning, der, foruden at den i og for sig jo er vanskeligere end Opstigningen, blev dette end mere paa Grund af, at Sneen skjulte Fodfæsted og gjorde Klippestykkerne slibrige; men naar man er fortrolig med Fjeldvandring og blot har Mod til, naar man føler, at Foden vil glide ud, at gjøre et raask Spring, som da følges af nok et, hvorefter kommer et 3die, 4de, 5te o.s.v., med hist og her en bevægelse à la Rutchbane, - da gaar det prægtigt nedad. Efter at vi vare

»Vandfald ved Haldersvig«

Det første kunde vi ikke indlade os paa, da vi skulde videre, men det sidste gik vi særdeles beredvillige ind paa. Herlig Fisk kom paa Bordet, og en kop Kaffe blev ogsaa her præsenteret for os, der smagte fortræffelig, og det skjøndt Louise ikke præsenterede den; hun hed derimod Rachel og var ogsaa meget net. (...) Den ene af disse mødre var overordentlig smuk; der var noget saa fint og ædelt i denne Bondekones Træk, at man uvilkaarligt følt sig betaget af den Beundringens Alvor, som jo kan være saa stærk ligeoverfor det rene, fuldent Skjønne, at man standser som fastnaglet, om man forsøger paa at nærme sig. (...)

I Qvalvig toge vi ind til Bonden John Johansen, hvis huus endog overgik hvad vi hidtil havde seet, men som jeg ikke nærmere skal beretta, af Frygt for at blive beskyldt for: ikke at ville see Ureenlighed. Vi blev

her modtaget med den samme gæstfrie Venlighed, som overalt udmærker Færingen, og da vi vare pjadskvaade og kun havde den nødvendige Linned med os, maatte vi laane Klæder hos vor vært, medens vore egne bleve tørrede. Da skulde man have seet Løjer! Hele Landsbyens Personale forsamledes snart udenfor John Johansen, da det rygtedes, at de "fornemme Herrer" vare i Færing-Klæder. Os selv var det en Kapital-Morskab at trække i den uvante Dragt: Uldne Knæbenklæder og Vest, den korte uldne Vams med behørig Besætning af glimrende Knapper; uldne Strømper, blaa, brune og graa med pyntelige, strikkede Strømpebaand, Færing-Sko af blødt Skind med Krydsbaand om Anklerne, jo det klædte os, naar jeg selv skal sige det, undtagen Shaffner, og ham havde vi da mest Fornøjelse af. Han er en høj, svær Virginia Mand, 72 tommer paa Sokkerne, og var dengang vel ved Magt, navnlig havde han lidt overflødig Mave (...)

Den 7de August forlod FOX Haldersvig og stod Nord paa ad Island til. (...)

Efter nogle Dages Seilads fik vi endelig Island i Sigte den 11te August. Opat Formiddagen styrede vi ind imod Beruffjord... Vi befandt os altsaa paa Island, "det bedste Land, som Solen skinner paa", Sagaernes hellige land. Indbyggerne paa Stedet korsede sig, da vi meddelte dem denne Plan og gjorde vore Forberedelser til at iværksætte den; men da vi endvidere meddelte dem, at vi kun kunde anvende c. 14 Dage til dette Foretagende, vare de nær besvimeede af Forfærdelse over vor Uvidenhed om deres Lands forfærdelige Indre. (...) En ligesaa udmærket Kaffe, som vi havde lært at skatte paa Færøerne, erholdt vi ogsaa her i Præstegaarden til Morgendrik. (...)

Hetta er sum sagt eitt lítið brot um Fox-rannsókninda, sum var í Føroyum frá 3. til 7. august 1860.

Rannsóknrskipið »Fox«, sum var í Føroyum í 1860

komme udaf Sneefoget, kom vi naturligvis ned i en øsende Regn (...)"

Um somu tíð sum stormur brast á á Skælingstindi, var FOX farið vestur um Streymoynna á veg til Haldarsvík:

"Paa vejen dertil var "Fox" nær forlist under en storm den 5. August, som i forbindelse med den stærke Strøm næsten havde drevet Skibet paa Klipperne, da i næstsidste Øjeblik et Vindstød fra Land heldigvis kom den til Hjælp, saaledes at den gik fri af Klipperne, men Storraaen paa Fokkemasten knækkede midt over under Manøvren, medens 8 Matroser var ifærd med at rebe; de faldt ned, men heldigvis slap de derfra med Livet, og kun 4 af dem blev mere eller mindre saarede, Én dog saa alvorligt, at han senere blev efterladt i Reikiavik som syg. Det var alt sammen Fredagens Skyld, mente Matroserne: "Det bliver vistnok en ulykkelig Reise."

Kl. 2 traf vi sammen med Shaffner i det omtalte huus hos Bonden Jens Christian Jacobsen, der havde en stor Familie: 4 Døtre og 4 Sønner. Det var Søndag, og hele Familien var forsamlet, inclusive Børnebørn. De havde netop som vi ankom tilendebragt deres Huusandagt, i hvilken Shaffner havde deltaget. Han forsikrede, at han, skjøndt han ikke havde forstaaet Ordene, dog havde følt sig meget andægtigt stemt; og hans Udseende bekræftede hans Ord, da han bevæget beskrev os den ærværdige Alvor, hvormed den gamle Bedstefader havde ledet Gudstjenesten, og den Andagt, med hvilken alle: Kvinder, Mænd og Børn, havde fulgt Handlingen.

Alle vare de i Søndagsklæder trods Regnveiret, og Huset, ja, - her var igjen mønsterværdig Orden og Reenlighed, og det var os, der forstyrrede denne, idetmindste ødelagde vi (vi havde den bekjendte Lighed med druknede Mus) aldeles det rene, skurede Gulv; men det "gaar af i Vadsk" mente Husmoderen, og vi maatte da endelig faae tørret vore Klæder og "nyde noget."